



Rada
Európskej únie

V Bruseli 27. júna 2023
(OR. en)

11107/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0214(NLE)**

**FISC 143
ECOFIN 654**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	26. júna 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 342 final
Predmet:	Návrh VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/784, pokiaľ ide o obdobie povolenia a rozsah pôsobnosti osobitného opatrenia odchyľujúceho sa od článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ktoré bolo prijaté Talianskom

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 342 final.

Príloha: COM(2023) 342 final



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 26. 6. 2023
COM(2023) 342 final

2023/0214 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/784, pokiaľ ide o obdobie povolenia a rozsah pôsobnosti osobitného opatrenia odchyľujúceho sa od článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ktoré bolo prijaté Talianskom

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyselne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Talianska republika požiadala listom, ktorý Komisia zaevidovala 26. septembra 2022, o povolenie naďalej sa odchyľovať od článkov 206 a 226 smernice o DPH, pokiaľ ide o platbu DPH a požiadavky týkajúce sa fakturácie v prípade dodania tovaru alebo poskytnutia služieb orgánom verejnej moci, spoločnostiam pod kontrolou ústredných alebo miestnych orgánov verejnej moci a zoznamu spoločností kótovaných na burze.

Listom, ktorý Komisia zaevidovala 8. mája 2023, Taliansko zmenilo svoju žiadosť a obmedzilo požadovaný rozsah pôsobnosti povolenia na obdobie od 1. júla 2025 na dodávanie tovaru a poskytovanie služieb orgánom verejnej moci a spoločnostiam pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci. Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala o žiadosti predloženej Talianskou republikou ostatné členské štáty listom z 11. mája 2023. Komisia listom z 12. mája 2023 oznámila Talianskej republike, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Po zavedení systému štatistických kontrol Taliansko zistilo podvody značného rozsahu v oblasti DPH týkajúce sa dodaní tovaru a poskytovania služieb orgánom verejnej moci. V záujme ukončenia týchto praktík Taliansko v roku 2014 požiadalo, aby sa DPH splatná za dodania tovaru a poskytovanie služieb orgánom verejnej moci už neplatila dodávateľovi, resp. poskytovateľovi, ale na samostatný a zablokovaný bankový účet daňovej správy. Tento mechanizmus sa bežne označuje ako druh „rozdelenej platby“, pretože platba, ktorú nadobúdateľ zvyčajne prevedie v plnom rozsahu dodávateľovi, resp. poskytovateľovi (protihodnota za dodanie plus DPH), je rozdelená: i) na protihodnotu, ktorá sa platí dodávateľovi tovaru alebo poskytovateľovi služieb, na jednej strane a ii) na druhej strane na splatnú DPH, ktorá sa zaplatí na zablokovaný bankový účet daňovej správy.

Výnimka bola povolená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/1401² do 31. decembra 2017. Taliansku sa v ňom povolilo odchyliť sa od článku 206 smernice o DPH v súvislosti s platbou DPH a od článku 226 smernice o DPH v súvislosti s pravidlami fakturácie.

Taliansko požiadalo o výnimku na obmedzené obdobie, ktoré mu umožní zorganizovať a zaviesť primeranú politiku kontroly a plne využívať údaje dostupné prostredníctvom elektronickej fakturácie. Zavedenie povinnosti elektronickej fakturácie pri dodaniach tovaru a poskytovaní služieb orgánom verejnej moci umožňujúcej v reálnom čase kontrolovať jednotlivé transakcie a presné sumy DPH, ktoré musia orgány verejnej moci zaplatiť zo svojich nákupov, by malo Taliansku umožniť vykonávanie auditu príslušného odvetvia prostredníctvom bežných spôsobov kontroly bez nutnosti odchyliť sa od smernice o DPH s cieľom uplatňovať opatrenie spočívajúce v rozdelení platby.

Podľa informácií, ktoré Taliansko predložilo, zavedenie elektronickej fakturácie pri dodaniach tovaru a poskytovaní služieb orgánom verejnej moci poskytlo daňovej správe

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 217, 18.8.2015, s. 7 – 8.

značné množstvo informácií týkajúcich sa toku faktúr, čo umožňuje kontrolu transakcií a zodpovedajúcich súm DPH. Ďalší prvok účinného systému kontroly – povinnosť oznamovať daňovej správe údaje týkajúce sa všetkých vystavených a prijatých faktúr – bol však zavedený až od 1. januára 2017. Na to, aby sa opatrenie stalo účinným a aby skutočne motivovalo daňovníkov k zlepšeniu dodržiavania daňových povinností, treba viac času. V dôsledku toho Taliansko požiadalo o predĺženie platnosti výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH v súvislosti s dodaniami tovaru a poskytovaním služieb orgánom verejnej moci.

Taliansko navyše zistilo daňové úniky v odvetví dodávania tovaru a poskytovania služieb spoločnostiam pod kontrolou orgánov verejnej moci a malej skupine 40 spoločností kótovaných na burze cenných papierov. V záujme boja proti týmto daňovým únikom a s cieľom zabezpečiť, aby nedochádzalo k ďalším stratám DPH vo verejných príjmoch, Taliansko požiadalo o rozšírenie rozsahu pôsobnosti výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH na dodania tovaru a poskytovanie služieb určených predtým uvedeným subjektom, ktoré Taliansko považovalo za rovnako spoľahlivé ako orgány verejnej moci. K týmto subjektom patria spoločnosti pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci, ako aj približne 40 spoločností kótovaných na burze cenných papierov uvedených v zozname, čo predstavuje spolu približne 2 400 spoločností. Taliansko očakávalo, že rozšírenie platnosti opatrenia spočívajúceho v rozdelení platby na uvedené spoločnosti zabráni daňovým únikom v podobe neplatenia DPH dodávateľmi, resp. poskytovateľmi príslušných subjektov, v dôsledku čoho sa zvýšia príjmy z DPH.

Predĺženie platnosti výnimky s rozšíreným rozsahom pôsobnosti bolo povolené vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784³ do 30. júna 2020. Výnimka bola ďalej predĺžená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2020/1105⁴ do 30. júna 2023.

Mechanizmus rozdelenej platby je súčasťou balíka opatrení zavedeného Talianskom s cieľom bojovať proti daňovým podvodom a únikom. Tento balík opatrení zahŕňa okrem iného elektronickú fakturáciu a elektronický prenos údajov o denných poplatkoch. Elektronická fakturácia sa zaviedla od 1. júla 2018 pre určité odvetvia a zovšeobecnila sa od 1. januára 2019. Táto povinnosť bola povolená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/593⁵. Elektronický prenos údajov o denných poplatkoch si vyžaduje, aby daňovníci pôsobiaci v maloobchode a podobných činnostiach (bez povinnosti fakturácie) elektronicky ukladali údaje o denných poplatkoch a elektronicky ich zasielali do *Agenzia delle Entrate*. Táto posledná uvedená povinnosť sa začala uplatňovať 1. januára 2020 a pre daňovníkov s obrátom nad 400 000 EUR od 1. júla 2019. Tento balík opatrení nahradil iné kontrolné opatrenia a umožňuje talianskej daňovej správe, aby mohla krížovo overovať jednotlivé operácie vykázané hospodárskymi subjektmi a monitorovať ich platby DPH. Najnovšími legislatívnymi zmenami sa zaviedla povinnosť okamžite sprístupniť daňovníkom údaje o transakciách DPH z elektronických faktúr, cezhraničných transakciách a elektronických poplatkoch s cieľom zjednodušiť im dodržiavanie predpisov, vďaka čomu *Agenzia delle Entrate* predvyplní daňové priznania k DPH a pripravujú sa regulárne výmery DLH, ktoré daňovníci môžu prijať alebo doplniť.

Ako sa uvádza v odôvodnení 7 rozhodnutia 2017/784/EÚ, keď sa bude tento systém v plnej miere uplatňovať, nemala by už existovať potreba odchyľovať sa od smernice 2006/112/ES s cieľom uplatňovať opatrenie rozdelenej platby. Ako sa však uvádza v odôvodnení 8 rozhodnutia 2020/1105, účinnosť týchto opatrení v plnom rozsahu bolo v tom čase ešte

³ Ú. v. EÚ L 118, 6.5.2017, s. 17.

⁴ Ú. v. EÚ L 242, 28.7.2020, s. 4.

⁵ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/593 zo 16. apríla 2018, ktorým sa Talianskej republike povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 218 a 232 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 99, 19.4.2018, s. 14 – 15).

predčasné posudzovať z dôvodu ich nedávneho zavedenia. Okrem toho náročné obdobie, ktoré Taliansko zažívalo v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19, sťažovalo zdaniteľným osobám zavádzanie požadovaných zmien v ich fakturačných systémoch a daňovým správam prispôbenie ich systémov kontroly a informačných technológií. Zrušenie opatrenia by mohlo významne negatívne poznačiť boj proti daňovým únikom a výber DPH, ako aj administratívne náklady zdaniteľných osôb. Z uvedeného dôvodu bolo povolenie pokračovať v uplatňovaní mechanizmu rozdelenej platby predĺžené do 30. júna 2023.

Napriek tomu Taliansko usudzuje, že mechanizmus rozdelenej platby a povinná elektronická fakturácia svojím spoločným pôsobením významne obmedzili podvody v oblasti DPH, a preto by mali naďalej existovať súbežne, keďže rozdelenie platieb je nástroj na predchádzanie podvodom, kým elektronická fakturácia je nástroj na odhaľovanie podvodov.

Podľa Talianska účinnosť mechanizmu rozdelenej platby spočíva v skutočnosti, že tento nástroj pôsobí preventívne proti prípadom daňových únikov, čo zabezpečuje vyšší výnos než akékoľvek iné opatrenie, ktoré zahŕňa kontrolu *ex post*. Opatrenia uskutočnené *ex post* nedokážu vždy zabezpečiť účinné vymáhanie daní od subjektov vyhýbajúcich sa plateniu daní, a to aj v prípade, že kontrola je včasná a okamžitá. Kým elektronická fakturácia (alebo uvádzanie fakturačných údajov v tých prípadoch, keď elektronická fakturácia nie je povinná) je mimoriadne účinné opatrenie, po vykonaní kontroly sa môže stať, že subjekt vyhýbajúci sa plateniu daní nemá potrebnú finančnú kapacitu na splatenie dlhu. Z uvedeného dôvodu Taliansko tvrdí, že mechanizmus rozdelenej platby je veľmi účinný nástroj, keď príjemca má úroveň dodržiavania daňových predpisov vyššiu než dodávateľ, resp. poskytovateľ. Taliansko preto usudzuje, že tieto opatrenia sa vzájomne dopĺňajú, nie sú však vzájomne zameniteľné.

S cieľom dodržať svoj záväzok, pokiaľ ide o postupné rušenie tohto opatrenia, Taliansko listom, ktorý Komisia zaevidovala 8. mája 2023, upravilo svoju žiadosť tak, aby sa z požadovaného rozsahu pôsobnosti osobitného opatrenia od 1. júla 2025 vypustilo dodávanie tovaru a poskytovanie služieb spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov Borsa Italiana, ktoré sú zahrnuté v indexe FTSE MIB. Uvedený časový rámec umožní zdaniteľným osobám, na ktoré sa obmedzenie rozsahu pôsobnosti výnimky vzťahuje, vykonať príslušné operačné úpravy a talianskym orgánom umožní monitorovať účinnosť opatrenia a primerane posúdiť prípadné alternatívne opatrenia.

Treba poznamenať, že jedným z účinkov rozdelenia platby je to, že dodávatelia, resp. poskytovatelia ako zdaniteľné osoby nemôžu kompenzovať DPH zaplatenú na svojich vstupoch DPH prijatou za dodania tovaru alebo poskytovanie služieb. Môžu byť neustále v pozícii veriteľa a možno budú musieť požiadať daňovú správu o účinné vrátenie tejto DPH. Na druhej strane Taliansko za určitých podmienok povoľuje týmto dodávateľom, resp. poskytovateľom kompenzovať DPH, ktorú nedostali od nadobúdateľov, inými daňami splatnými v Taliansku, čím sa obmedzí problém s peňažným tokom, ktorý by inak mohol vzniknúť v prípade podnikov povinných platiť dane v Taliansku. Podľa údajov poskytnutých Talianskom bol v roku 2021 priemerný čas spracovania vrátenia DPH 68 dní, kým v prípade žiadostí zdaniteľných osôb podliehajúcich mechanizmu rozdelenej platby bol v priemere 63 dní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa navrhuje prijatie žiadosti Talianska o predĺženie povolenia výnimky, ale len do 30. júna 2026 (a nie do 31. decembra 2026, ako to žiadalo Taliansko). Uvedené obdobie by malo stačiť na posúdenie účinnosti opatrení zavedených s cieľom obmedziť daňové úniky v príslušných odvetviach. Dovtedy budú podniky a daňová správa v lepšej pozícii na to, aby vo svojich systémoch vykonali potrebné úpravy.

Vzhľadom na to, že táto výnimka má široký rozsah pôsobnosti, je dôležité zabezpečiť potrebné nadväzujúce opatrenia v rámci tejto výnimky, a najmä posúdiť vplyv tohto opatrenia

na mieru podvodov v oblasti DPH a na situáciu týkajúcu sa vrátenia DPH zdaniteľným osobám, na ktoré sa táto výnimka vzťahuje. Od Talianska sa preto požaduje, aby pätnásť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto výnimky predložilo správu týkajúcu sa postupu vrátenia DPH v súvislosti so situáciou dodávateľov, resp. poskytovateľov (zdaniteľných osôb). Táto správa by mala poskytnúť štatistické údaje, najmä pokiaľ ide o priemerný čas potrebný na účinné vrátenie DPH týmto zdaniteľným osobám, a prehľad konkrétnych problémov, ktoré by mohli nastať v tejto súvislosti. V tejto správe by sa mali uvádzať aj jednotlivé opatrenia zavedené na boj proti daňovým únikom v súvislosti s dodaniami tovaru a poskytnutiami služieb, na ktoré sa vzťahuje daná výnimka, dátum ich nadobudnutia účinnosti, ako aj hodnotenie ich účinnosti.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Táto výnimka je v súlade s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky.

Komisia prijala 8. decembra 2022 návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o pravidlá DPH pre digitálny vek⁶. Jedným z hlavných cieľov tohto návrhu je bojovať proti podvodom v oblasti DPH zavedením požiadaviek digitálneho vykazovania založeného na elektronickej fakturácii. Táto reforma po prijatí umožní členským štátom zaviesť povinnú elektronicкую fakturáciu, ako v súčasnosti zavádza Taliansko, bez toho, aby museli žiadať o výnimku zo smernice o DPH s cieľom zaviesť podobný systém. Ako bolo uvedené v predchádzajúcom texte, vykazovanie údajov daňovej správe prostredníctvom elektronickej fakturácie je súčasťou balíka opatrení, ktoré Taliansko prijalo spolu s mechanizmom rozdelenej platby v snahe bojovať proti podvodom v oblasti DPH.

Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2019/310⁷ bola Poľsku udelená podobná výnimka umožňujúca uplatňovanie mechanizmu rozdelenej platby. Táto výnimka bola pôvodne udelená do 28. februára 2022 a neskôr bola predĺžená do 28. februára 2025⁸. Poľský systém rozdelenej platby obsahuje dobrovoľný a povinný mechanizmus rozdelenej platby. Tento povinný systém rozdelenej platby sa týka dodaní tovaru a poskytovania služieb platených prostredníctvom elektronických bankových prevodov, uskutočňovaných medzi zdaniteľnými osobami v oblastiach, ktoré sú obzvlášť vystavené podvodom v oblasti DPH a v ktorých sa podvody zaznamenávali už roky. V poľskom systéme povinného rozdelenia platby banka vystupuje ako rozdeľujúci subjekt a prevádza sumu, ktorú zaplatil nadobúdateľ na príslušné účty dodávateľa, resp. poskytovateľa, t. j. základ dane na bežný účet obchodníka a sumu DPH na blokovaný účet obchodníka pre DPH. Finančné prostriedky na blokovanom účte pre DPH vlastní zdaniteľná osoba, jej možnosť disponovať týmito prostriedkami je však v zásade obmedzená na platbu splatnej DPH daňovej správe alebo platbu DPH na základe faktúr prijatých od dodávateľov, resp. poskytovateľov.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom je článok 395 smernice o DPH, ktorým sa stanovuje, že Rada môže jednomyseľne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné

⁶ COM(2022) 701 final.

⁷ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/310 z 18. februára 2019, ktorým sa Poľsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 51, 22.2.2019, s. 19).

⁸ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/559 z 5. apríla 2022, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/310, pokiaľ ide o povolenie udelené Poľsku, aby naďalej uplatňovalo osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 108, 7.4.2022, s. 51).

opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom je návrh založený, patrí návrh do výlučnej právomoci Európskej únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na to, že výnimka je časovo ohraničená a obmedzená na dodávanie tovaru a poskytovanie služieb verejnému sektoru, spoločnostiam kontrolovaným štátom a spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov (v prípade spoločností kótovaných na burze cenných papierov len do 1. júla 2025), rozsah pôsobností je zameraný na osobitné odvetvia, v ktorých daňové úniky spôsobujú značné problémy. Preto je osobitné opatrenie primerané sledovanému cieľu, a to bojovať proti daňovým únikom.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je odchýlka od spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady, ktorá koná jednomyselne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Nevykonali sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Talianskom a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Posúdenie vplyvu**

Nevykonalo sa posúdenie vplyvu, keďže sa očakáva, že návrh nebude mať významný hospodársky, environmentálny alebo sociálny vplyv.

Cieľom návrhu vykonávacieho rozhodnutia Rady je predĺžiť uplatňovanie výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH na dodania tovaru, resp. poskytnutia služieb orgánom verejnej moci, spoločnostiam pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a spoločnostiam v zozname približne 40 spoločností kótovaných na burze cenných papierov. Stanovením, že splatná DPH sa platí na samostatný a zablokovaný bankový účet daňovej správy, sa návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady zameriava predovšetkým na zabránenie daňovým únikom v podobe neplatenia DPH dodávateľmi, resp. poskytovateľmi subjektov uvedených v zozname. Opatrenie, ktoré Taliansko v súčasnosti uplatňuje, je podľa všetkého účinným nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa.

Podľa údajov, ktoré poskytlo Taliansko, zavedenie opatrenia prináša zvýšenie platieb približne o 4,6 miliardy EUR ročne. Túto sumu určila *Agenzia delle Entrate* so zreteľom na to, že v prípade dodávateľov, resp. poskytovateľov pre *Pubblica Amministrazione* je pri rovnakých transakciách suma nižšej DPH na výstupe skutočne zaplatená po zavedení

mechanizmu rozdelenej platby, bez navýšenia kompenzácií a vrátení nižšia ako platby, ktoré zrealizuje *Pubblica Amministrazione* v súvislosti s rovnakými transakciami. Z ďalšej analýzy uskutočnenej Talianskom vyplýva, že tento účinok zostal rovnaký počas všetkých rokov, počas ktorých bolo opatrenie zavedené v plnom rozsahu. Taliansko sa obáva, že zrušenie opatrenia by mohlo viesť k strate výnosov v uvedenej výške v období, keď sa Taliansko naďalej musí vyrovnávať s výrazným výpadkom príjmov z DPH.

Mal by sa vziať do úvahy aj ďalší účinok, a to, že dodávateľia, resp. poskytovatelia v rámci tohto systému nedostávajú DPH od svojich zákazníkov. Preto budú musieť častejšie žiadať o účinné vrátenie DPH v prípade, že nemôžu kompenzovať túto DPH inými daňami splatnými v Taliansku. S cieľom vyhnúť sa nepriaznivému vplyvu na tieto zdaniteľné osoby, o to viac, ak dodávateľia, resp. poskytovatelia nie sú usadení v Taliansku, je podstatné, aby postup vrátenia náležite fungoval a bol včasný. Podľa Talianska priemerný čas spracovania vrátení z veľkej časti spĺňa trojmesačnú lehotu stanovenú vnútroštátnymi právnymi predpismi⁹. Uvedený čas spracovania je skrátený v prípade spoločností, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus rozdelenej platby, pretože v ich prípade sa žiadosti spracúvajú prednostne. Okrem toho zavedenie elektronickej fakturácie celkovo uľahčilo spracovanie žiadostí, čo prispelo k všeobecnému skráteniu času potrebného na spracovanie žiadostí o vrátenie. Podľa údajov, ktoré poskytlo Taliansko, v roku 2021 bol priemerný čas spracovania vrátení dane 68 dní, kým v prípade žiadostí podliehajúcich mechanizmu rozdelenej platby bol v priemere 63 dní.

- **Základné práva**

Návrh nemá žiadne dôsledky z hľadiska ochrany základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Opatrenie nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

⁹ Článok 38a prezidentského dekrétu č. 633 z 26. októbra 1972.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/784, pokiaľ ide o obdobie povolenia a rozsah pôsobnosti osobitného opatrenia odchyľujúceho sa od článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ktoré bolo prijaté Talianskom

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Taliansku sa vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/1401² povolilo do 31. decembra 2017 vyžadovať, aby daň z pridanej hodnoty (DPH) splatnú z dodania tovaru a poskytnutia služieb orgánom verejnej moci platili tieto orgány na samostatný a zablokovaný bankový účet daňovej správy (ďalej len „osobitné opatrenie“). Toto osobitné opatrenie predstavovalo výnimku z článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES v súvislosti s platbou DPH a pravidlami fakturácie.
- (2) Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784³ sa Taliansku povolilo uplatňovať toto osobitné opatrenie do 30. júna 2020 a rozsah pôsobnosti uvedeného osobitného opatrenia sa rozšíril tak, aby zahŕňal dodávanie, resp. poskytovanie určitým spoločnostiam pod kontrolou orgánov verejnej moci a spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov, ktoré sú zahrnuté v indexe Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa (ďalej len „FTSE MIB“). Platnosť tohto povolenia bola následne predĺžená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2020/1105⁴ do 30. júna 2023.
- (3) Listom, ktorý Komisia zaevidovala 26. septembra 2022, Taliansko požiadalo o predĺženie povolenia do 31. decembra 2026. Listom, ktorý Komisia zaevidovala 8. mája 2023, Taliansko požiadalo o obmedzenie rozsahu pôsobnosti osobitného opatrenia od 1. júla 2025 na dodávanie tovaru a poskytovanie služieb orgánom verejnej moci a určitým spoločnostiam kontrolovanými orgánmi verejnej moci.
- (4) Komisia o žiadosti Talianska informovala ostatné členské štáty listom z 11. mája 2023. Listom z 12. mája 2023 Komisia oznámila Taliansku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 217, 18.8.2015, s. 7 – 8.

³ Ú. v. EÚ L 118, 6.5.2017, s. 17.

⁴ Ú. v. EÚ L 242, 28.7.2020, s. 4.

- (5) Osobitné opatrenie je súčasťou balíka opatrení, ktoré Taliansko zaviedlo s cieľom bojovať proti daňovým podvodom a únikom. Uvedený balík opatrení vrátane povinnosti elektronickej fakturácie povolenej vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/593⁵ nahradil iné kontrolné opatrenia a umožňuje talianskej daňovej správe krížovo overovať jednotlivé operácie vykázané hospodárskymi subjektmi a monitorovať ich platby DPH.
- (6) Taliansko zastáva názor, že v kontexte balíka zavedených opatrení skracuje povinná elektronická fakturácia čas potrebný na to, aby sa daňová správa dozvedela o existencii možného prípadu daňového podvodu alebo úniku. Taliansko zastáva tiež názor, že pri neexistencii mechanizmu rozdelenej platby zavedeného osobitným opatrením by sa však vymáhanie od osôb, ktoré sa dopustili daňových podvodov alebo únikov, mohlo po vykonaní krížovej kontroly ukázať ako nemožné, ak sú v platobnej neschopnosti. Je teda preukázané, že mechanizmus rozdelenej platby ako opatrenie *ex ante* je vysoko účinné a dopĺňa povinnú elektronickú fakturáciu, ktorá pôsobí ako opatrenie *ex post*.
- (7) Taliansko sa opakovane zaviazalo, že po úplnom zavedení balíka opatrení, ktoré zamýšľalo uplatniť, sa nebude usilovať o obnovenie osobitného opatrenia umožňujúceho uplatnenie mechanizmu rozdelenej platby. Taliansko však usudzuje, že vzhľadom na účinnosť osobitného opatrenia a jeho vzájomného pôsobenia s inými uplatňovanými opatreniami, najmä povinnosťou elektronickej fakturácie, by toto osobitné opatrenie malo byť predĺžené, aby sa nezmarilo úsilie Talianska o zníženie výpadku príjmov z DPH. Aby však Taliansko dodržalo svoj záväzok, pokiaľ ide o postupné ukončenie osobitného opatrenia, zmenilo svoju žiadosť tak, aby sa od 1. júla 2025 z rozsahu pôsobnosti osobitného opatrenia vypustilo dodávanie tovaru a poskytovanie služieb spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov, ktoré sú zahrnuté v indexe Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa (FTSE MIB). Uvedený časový rámec umožní zdaniteľným osobám, ktorých sa týka obmedzenie rozsahu pôsobnosti osobitného opatrenia, vykonať príslušné operačné úpravy a umožní talianskej daňovej správe monitorovať účinnosť osobitného opatrenia a primerane vyhodnotiť možné alternatívne opatrenia.
- (8) Jedným z účinkov osobitného opatrenia je to, že dodávatelia, resp. poskytovatelia ako zdaniteľné osoby nemôžu kompenzovať DPH zaplatenú na svojich vstupoch DPH prijatou za svoje dodania tovaru alebo poskytnutie služieb. Takí dodávatelia, resp. poskytovatelia môžu byť neprestajne v pozícii veriteľa a možno budú musieť žiadať daňovú správu o účinné vrátenie DPH zaplatenej na svojich vstupoch. Podľa informácií, ktoré Taliansko poskytlo, majú zdaniteľné osoby, ktoré uskutočňujú transakcie podliehajúce mechanizmu rozdelenej platby, nárok na vyplatenie príslušného preplatku na DPH prednostne v rámci limitu preplatku vyplývajúceho z takýchto transakcií. Táto prax znamená, že žiadosti o vrátenie dane súvisiace s mechanizmom rozdelenej platby sa v porovnaní s neprioritnými vráteniami vybavujú prednostne počas predbežného vyšetrovania, ako aj počas vyplácania splatných súm.
- (9) Požadovaná výnimka by mala byť časovo obmedzená, aby bolo možné posúdiť, či je osobitné opatrenie primerané a účinné. Povolenie by sa preto malo predĺžiť do 30. júna 2026, čo by poskytlo dostatočný čas na posúdenie účinnosti opatrení vykonávaných Talianskom s cieľom znížiť daňové úniky v dotknutých odvetviach.

⁵ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/593 zo 16. apríla 2018, ktorým sa Talianskej republike povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 218 a 232 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 99, 19.4.2018, s. 14 – 15).

- (10) Aby sa zabezpečilo vykonanie potrebných nadväzujúcich opatrení v rámci požadovanej výnimky a najmä aby sa posúdil vplyv na vracanie DPH zdaniteľným osobám, na ktoré sa táto výnimka vzťahuje, Taliansko by malo mať povinnosť predložiť Komisii do septembra 2024 správu o celkovej situácii, a najmä o priemernom čase potrebnom na vrátenie DPH zdaniteľným osobám, ako aj o účinnosti osobitného opatrenia a akýchkoľvek ďalších opatrení vykonávaných Talianskom s cieľom znížiť daňové úniky v dotknutých odvetviach. Uvedená správa by mala obsahovať zoznam jednotlivých vykonávaných opatrení spolu s dátumom nadobudnutia ich účinnosti.
- (11) Osobitné opatrenie je primerané sledovaným cieľom, pretože je časovo obmedzené a vzťahuje sa len na odvetvia, v ktorých sú značné problémy v súvislosti s daňovými únikmi. Osobitné opatrenie navyše nepredstavuje riziko, že by sa daňové úniky presunuli do iných odvetví alebo iných členských štátov.
- (12) Osobitné opatrenie nebude mať negatívny účinok na celkovú výšku príjmov z dane vybranej na stupni konečnej spotreby a nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.
- (13) Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/784 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/784 sa mení takto:

1. V článku 1 sa vypúšťa tretia zarážka;
2. V článku 3 druhom pododseku sa dátum „30. septembra 2021“ nahrádza dátumom „30. septembra 2024“;
3. V článku 5 sa dátum „30. júna 2023“ nahrádza dátumom „30. júna 2026“.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia.

Článok 1 bod 1 sa však uplatňuje od 1. júla 2025.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*